

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۲۰ دسمبر ۲۰۲۴

یونس نگاه

قبیله‌ئی

«تفاوت‌های بسیار بین سوریه و طالبان است. شیوه حکومت‌داری ما متفاوت است. افغانستان جامعه قبیله‌ئی است. سوریه کاملاً متفاوت است. مردم {دو کشور} مثل هم فکر نمی‌کنند. حکومت و نظام ما همسو با تاریخ و فرهنگ سوریه خواهد بود.»

این چند جمله بالا سخنان احمد الشرع/ ابو محمد جولانی است که در مصاحبه با بی‌بی‌سی گفته است. نکته اصلی سخن او این است که «افغانستان جامعه قبیله‌ئی است». او درست می‌گوید. افغانستان در جنگ بین چشمه و آب‌نل، کوزه و جگ‌آب، تفتانی و نکتائی، مکتب و مدرسه، لنگی و قره‌قلی، مسواک و بورس دندان، ریش و بروت، تنبان و پتلون گیر مانده است.

مشاجرات مردم افغانستان بر محور این مسایل است. هنوز شاعران ما حتی در اروپا از کوزه و چشمه، قریه و جوی آب بیشتر شعر می‌گویند تا تیاتر و سینما و حقوق و آزادی. هنوز در شهر کابل حاکمان وقتی می‌خواهند اگر حال خوش داشته باشند خود را در دامنه‌های پر علف هنگام مال‌چرانی یا چای‌خوری زیر درخت سیب می‌بینند.

طالبان را کنار بگذاریم، خود ما مکتب‌رفته‌ها و دانشگاه خوانده‌ها چقدر به هزاره و تاجیک، فارسی و پشتو، شیعه و سنی، کافر و مسلمان فکر می‌کنیم و چقدر وقت ما هر روز صرف اندیشیدن روی مسایل دیگری چون بی‌سوادی دوسنان و اقارب، گرسنگی هم‌شهری‌های کارگر، بی‌حکومتی ملت و آلودگی هوا و بی‌آبی روزافزون می‌شود؟

افغانستان سرک ندارد، برق ندارد، خط آهن ندارد، صنعت ندارد، دانشگاه معتبر ندارد، مرکز تحقیق ندارد، اکادمی‌های هنری ندارد، فلم سینمایی تولید نمی‌کند و خلاصه هیچ نشانه واقعی زندگی غیر قبیله‌ئی و امروزی در آن دیده نمی‌شود.

بخواهیم یا نخواهیم طالبان و نمادهای طالبانی آئینه وضعیت عمومی وطن ماست. باید برای بعد از طالبان کار کنیم. راهی بجوئیم که پس از طالبان از ورطه زندگی قبیله‌ئی بگذریم.

*****

یادداشت:

هرگاه بپذیریم که افغانستان همین اکنون موزیم ساختار های اجتماعی - اقتصادی و فرهنگ هائی است که قدمت برخی از آن ها به هزاران سال می رسد، هیچ جای شکی نمی ماند که بقایای فرهنگ قبیله ئی نیز در جامعه کمتر و بی خطر تر از کرونا و وبا عمل نمی کند. - اداره پورتال "افغانستان آزاد-آزاد افغانستان"